

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Člankovina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v četrtek, 17. decembra 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 144.

Predsedstvena seja Zveze trgovskih gremijev

V torek 15. t. m. se je vršila v mali dvorani »Trgovskega doma« v Ljubljani IV. redna predsedstvena seja Zveze trgovskih gremijev.

Zvezni predsednik g. Josip J. Kavčič se je po otvoritvenem nagovoru v svojem poročilu spominjal pred kratkim preminulega soustanovitelja gremija trgovcev v Kranju, dolgoletnega zveznega delegata in vnetega sodelavca na humanitarnem in kulturnem polju g. Janko Sajovica iz Kranja. Predsedstvo je počastilo spomin pokojnika s trikratnim »Slava«. Poročal je nato o najvažnejših akcijah, ki jih je podvzela Zveza v razdobju od zadnje predsedstvene seje in prešel nato na razpravo o zveznem proračunu za leto 1932. in določitev zvezne doklade.

V obširnem govoru je predsednik g. Josip J. Kavčič obrazložil pomen in važnost stanovske organizacije, nakar se je razvila debata, v kateri so sodelovali vsi navzoči člani predsedstva.

Soglasno je bil sprejet proračun za prihodnje poslovno leto v znesku 169.800 dinarjev.

Glede porazdelitve proračuna na večanljene gremije se je stavilo več predlogov, po katerih naj bi se porazdelil proračun na gremije enakomerno po številu članov, odnosno da bi se porazdelila zvezna doklada po kategorijah po jakosti posameznih strok, odnosno po gospodarski moči trgovstva v posameznih krajih.

Pri popoldanskem nadaljevanju se je se sklenilo z večino glasov, da se porazdelil proračun na večanljene gremije enakomerno po številu čla-

nov z dne 1. januarja 1932. Gremiji pa naj porazdelijo določeno doklado na svoje člane po svojem preudarku.

Zvezni tajnik g. I. Kaiser je podal nato referat o najvažnejših določbah novega obrtnega zakona. O posameznih važnejših določbah, se je vršila debata, nakar se je soglasno sklenilo, predlagati noveliranje zakona.

Sklep se dobesedno glasi: »Z ozirom na predidno tolmachenja določb novega obrtnega zakona naj se izvrši novelizacija zakona v sledečem zmišlu:

1. učna doba za učence v trgovskih strokah naj traja 3 leta, pomočniška doba pa 4 leta. Meščanska in srednje šolska predizobrazba naj nadomešča eno leto učne dobe;

2. Predmete, s katerimi smejo obratovati »piljarski« in slični mali obrati, je taksativno naštet;

3. glede posejanja zasebnikov po potnikih, naj odpade iz zakona določba: »Pri drugih osebah morejo iskati naročila s tem blagom sami ali preko svojih trgovskih potnikov samo na poziv«;

4. gremijske organizacije v dravski banovini naj ostanejo kolektivne;

5. Zveza trgovskih gremijev za Slovenijo naj postane obligatorna;

6. galanterija, manufaktura in železnina naj se vnese med predmete, s katerimi ni dovoljeno krošnjariiti.

Pri »Raznoterostih« se je razpravljalo o prošnji društva »Merkur« za podporo in na predlog gremija trgovcev v Slovenjgradcu o sedanjem kritičnem položaju v naši trgovini.

O sklepih seje bo Zveza podrobno poročala vsem gremijem.

Zasedanje naše Zbornice TOI.

V petek in soboto bo zasedala Zbornica TOI. V petek popoldne začnejo razprave v odsekih, v soboto pa bo seja plenuma.

Na dnevnem redu seje trgovskega odseka je: 1. Poročilo načelnika. 2. Predlogi ministrstva trgovine in industrije k nekaterim določilom novega zakona o obrti. 3. Dispenzne prošnje in obrtnopravne izjave. 4. Tolmačenje določil zakona o neojalni konkurenci. 5. Proračun zbornice za leto 1932. 6. Točenje pijač iz pletenih steklenic. 7. Razprave in predlogi glede krošnjarijenja. 8. Potreba izdaje posebne naredbe glede kontrole potnikov. 9. Razdelitev podpor trgovskim nadaljevalnim šolam. 10. Socijalno politična vprašanja. 11. Predlogi zborničnih članov.

Obrtni odsek bo razpravljal po naslednjem dnevnem redu: 1. Pozdrav in poročilo načelnika odseka. 2. Proračun zbornice za leto 1932. 3. Razprava in sklepanje o važnejših obrtnopravnih zadevah. 4. Dispenzne in koncesijske prošnje. 5. Imenovanje zastopnikov v odbore obrtno-nadaljevalnih šol. 6. Dodelitev dobav malim obrtnikom. 7. Točenje alkoholnih pijač iz pletenih steklenic. 8. Eksistenčni minimum za pridobitno in uvrstitveni malih obrtnikov, ki izdelujejo svoje izdelke pretežno iz sirovin naročnikov. 9. Razdelitev podpor za obrtne nadaljevalne šole. 10. Predlogi poedinčnih članov.

Dnevni red seje industrijskega odseka je: 1. Naznanila predsedstva. 2. Bankarska kriza in industrija. 3. Akcija za omejitev uvoza in nakup do-

mačega blaga. 4. Trgovinska pogajanja z inozemstvom. 5. Vpogledi v poslovne knjige za davčne namene. 6. Poročilo o socijalno političnih akcijah zbornice. 7. Železniške tarife za les in oglje. 8. Zbornični proračun za leto 1932.

V petek popoldne se vršijo še seje širše uprave Zavoda za pospeševanje obrti. Dnevni red plenarne seje je: 1. Naznanila predsedstva in poslovno poročilo za leto 1931. 2. Proračun zbornice za leto 1932. 3. Znižanje davčnih dajatev za male obrtnike. 4. Predlogi za izpremembo zakonitih določil o vpogledu v poslovne knjige. 5. Poročilo o delovanju Zavoda PO v letu 1931 in program za leto 1932. 6. Predlogi glede poslovanja in legitimiranja trgovskih potnikov. 7. Poročilo o konferenci zbornic v Ljubljani. 8. Samostojni predlogi odsekov in zborničnih članov. 9. Tajna seja.

DELNIŠKI INDEKSI V JUGOSLAVIJI

Po računih Narodne banke je znašal indeks bančnih delnic v Jugoslaviji koncu oktobra t. l. 114.0 proti 117.8 v septembru in 112.5 v lanskem oktobru; agrarna industrija 50.7, 53.8, 96.8; prometna podjetja 115.8, 122.2, 130.6; kovinska industrija 84.4, 84.4, 92.5; gozdna industrija 49.7, 55.4, 81.2; razna podjetja 91.2, 91.9, 125.2. Skupni indeks 90.1, 93.5, 111.9.

Kdor podpira »Trgovski list« koristi skupnosti, koristi pa najbolj tudi samemu sebi!

Žitni režim

Izvajanje žitnega režima zadeva vedno na večje težkoče, ker so prilike v posameznih delih naše države ravno v tem pogledu tako različne, da se predpisi prirojeni za žitorodne kraje v Vojvodini ne morejo izvajati brez ostrin tudi pri nas. Te dni sta se zglasila radi tega v ministrstvu trgovine in industrije narodna poslanca gg. Ivan Mohorič in Anton Krejči, da opozorita na težave, ki nastajajo v praksi pri izvajanju žitnega režima. Ob tej priliki sta navajala konkretne primere, ki jasno kažejo, da se morajo predpisi bistveno izpremeniti, da se bodo dali brez trdot tudi pri nas izvajati. Med drugim sta navajala, da zahteva privilegirana družba, da vodijo tudi mlini na merico kontrolne knjige, dasi ta zahteva ni v skladu s predpisi. Referent ministrstva je vzel opozoritve na znanje in zagotovil, da tvori vprašanje žitnega režima predmet intenzivnega proučavanja, da se spravi v sklad s potrebami in željami gospodarstva.

ODKUPNE CENE ZA STAR SREBRN DENAR

Kakor je bilo že uradno objavljeno, kupuje Narodna banka za državo (v zvezi s pripravami za kovanje srebrnikov po 10 in 20 Din) stare srebrne novce. Zaenkrat so na podlagi svetovne cene srebra določene naslednje odkupne cene: srebrni dinarji 2.25 Din, srebrni novci za 2 Din 4.50 Din in srebrni novci za 5 Din 12 Din; srebrni avstro-ogrski novci za 1 krono 2.25 Din, za 2 kroni 4.50, za 5 kron 11.60 Din; srebrni avstrijski goldinarji 5.50 Din; srebrni tolarji Marije Terezije 12.50 Din (vse za komad). Te cene so izračunane po vsebini čistega srebra na podlagi svetovne tržne cene za srebro.

PROTEKCIJIZEM TUDI V ŠVICI

Glede na sklep švicarskega zveznega sveta, da zaradi neugodnega potekanja nemško-švicarskih pogajanj o ureditvi trgovinskih odnosov med obema državama odpove sedanjemu trgovinsko pogodbo, izjavljajo v poučenih švicarskih krogih, da bo do poteka roka odpovedne pogodbe, to je do 4. februarja prihodnjega leta, možno skleniti novo pogodbo po novih pogajanjih.

Zvezni svet je izročil parlamentu zakonski načrt, ki daje zveznemu svetu pooblastilo, da sme do 13. decembra 1932. omejiti uvoz tujega blaga in določiti posebne carine za to blago. Prav tako naj bi v tej dobi zvezni svet smel skleniti kratkoročne pogodbe z onimi državami, ki so omejile devizni promet za izplačilo uvoženega blaga.

RAZVOJ AVTOMOBILSKEGA PROMETA

Dočim smo uvozili leta 1927 samo za 5.200.000 Din tovornih avtomobilov, smo jih uvozili lani že za Din 21.700.000. Uvoz drugih avtomobilov je narasel v istem času od 69.400.000 na 83.700.000 Din. Uvoz avtomobilskih sestavnih delov je padel od 2.100.000 na 300.000 Din, uvoz pnevmatik od 7.500.000 na 7.200.000 Din, uvoz pnevmatskih sestavnih delov je pa narasel od 26.500.000 na 45 milijonov Din. Uvoz mazalnega olja je padel od 34 na 28.3 milijona Din, uvoz benzina od 38.5 na 12.7 mil. Din, nasprotno je pa narasel uvoz surove nafte od 59 na 148.5 mil. Din.

Ing. Milan Šuklje:

Zaščita umne svojine

(Nadaljevanje.)

IV. Zaščita naučne (znanstvene) svojine.

Leta 1923, je Komisija za umno sodelovanje (Commission de Cooperation Intellectuelle) pri Društvu narodov tej instituciji predložila načrt Mednarodne konvencije o naučni svojini, kojega avtorja sta bila gg. F. Ruffini, profesor matematike na univerzi v Turinu, in John Wigmore, profesor v Čikagi. Ta elaborat je bil dostavljen vsem vladam držav, ki pripadajo Društvu narodov. Na poziv našega Ministrstva trgovine in industrije je podala svoje mnenje o elaboratu ljubljanska Univerza oziroma njena pravna fakulteta, dočim je imenom beograjske Univerze ter beograjske Akademije nauka in umetnosti sestavil poročilo g. Živojin Perić, profesor beograjske Univerze. Načrt konvencije, ki se običajno imenuje po g. Ruffiniju, hoče ustanovitev Unije za zaščito avtorskega prava na znanstvena odkritja in izume. On tedaj hoče zaščititi znanstvena odkritja (spoznanja) dotlej nepoznatih zakonov, principov, svojstev živih bitij ali materije) in znanstvene izume (t. j. metode, aparate, proizvode, nove uporabe odkritij in izumov), ki so po svojem čisto znanstvenem značaju izključeni od zaščite, katera je zajamčena proizvodom umetnosti in literature, in ki je zajamčena, ali — pravilnejše rečeno — dosegljiva novim proizvodom industrije. Avtorji znanstvenih odkritij ali izumov imajo pravico zahtevati odškodnino od onih, ki hočejo na industrijski ali trgovski način izkoristiti uporabo njihovih odkritij ali izumov, pri čemer pa obdržijo avtorsko pravo tudi po prestanku patenta, kateri bi bil podeljen na uporabo njihovega odkritja ali izuma. To svoje avtorsko pravo si da avtor lahko še posebej potrditi s pridobitvijo »patenta na princip« (brevet de principe). Vsekakor traja zaščita avtorskega prava do smrti avtorja in še 50 let po njegovi smrti! — Ta zahteva se meni ne zdi ravno preskromna.

Ljubljanska Univerza je tedaj leta 1924. izročila kraljevski vladi obširno izjavo k Ruffinijevemu načrtu konvencije. Izjavo je izdelal g. prof. Milan Škerlj, menda ob sodelovanju gg. Kreka in Dolenc ter g. Lapajnet. Smatrati bi tedaj bilo, da je v njej podano avtoritativno mnenje. Navzlic temu ne morem soglašati z izjavo. Redaktor izjave izhaja iz premise, da je zaščita industrijske svojine ustanovljena z namenom, da tvorcu (Urheber) predmeta industrijske svojine zajamči materijelno korist izrabe njegovega intelektualnega produkta. Ker je zaščita industrijske svojine s patentom oziroma vzorcem, modelom in žigom omejena na one produkte intelektualnega dela, ki se dajo v industriji ali trgovini uporabiti, naj se taka zaščita razširi na čisto znanstvena odkritja in izume, bodisi s posebno mednarodno konvencijo, kakor jo predlaga Ruffinijev načrt, bodisi z razširjenjem obsega zaščite industrijske svojine. V bistvu soglašam izjavo z načrtom g. Ruffinija in z namenim načrta. Dočim se pa načrt g. Ruffinija praktično cmejuje na zaščito onih odkritij in izumov, ki

tvorijo indirektno podlago industrijski uporabi, in hoče zlasti nakloniti znanstvenemu avtorju delež na materialnem uspehu patentov, katere drugi pridobijo na tej podlagi, bi vendar ostali brez nagrade znanstveniki, ki se bavijo z moralnimi vedami. Odkritja in izumi teh znanstvenikov se ne dajo gospodarsko izkoristiti, dasi ravno lahko pomagajo napredku človeške kulture in splošnega blagostanja. Ljubljanska izjava hoče, da se naj nagradijo tudi ti znanstveniki. Nagrade naj se dajo iz državnega fonda, v katerega se stekajo posebne takse na industrijske patente. Tako bi tedaj lastniki patentov plačevali nagrado za nova spoznanja v pravni zgodovini, v čisti filozofiji ali v apologetiki. Po mojem mnenju je ta koncept pogrešen. Ako hoče država deliti nagrade za nova znanstvena spoznanja, mora uporabiti splošna državna sredstva in ne sme to breme naložiti malemu številu lastnikov industrijskih patentov.

Ljubljanska izjava pa vsebuje še ta predlog, da naj zapadle patente izkorišča država na ta način, da vsakemu dovoli rabo patentnega predmeta, kdor plača posebno pristojbino v korist fondu za nagrade znanstvenim spoznanjem. Ta predlog je v očitnem nasprotju s veljavnim patentnim pravom, katero je osnovano na principu, da se podeli patent samo za nove izume, tedaj na principu novosti. Vsi patentni zakoni so po svojem značaju formalistični. Oni nikakor ne dajo načelno zaščito vsakemu novemu izumu, marveč zahtevajo, da se kandidat podvrže strogim formalnim predpisom glede pridojitve patenta in glede njegovega obstoja. Vsaka pogreška proti tem formalnim predpisom, tako n. pr. zamuda pravočasnega plačila tiskovnih stroškov za objavo ali zamuda plačila letne zaščitne takse, ima za posledico, da patent ugasne. Patent se a priori podeli samo na 15 let, pri čemer se letna taksa od leta do leta stopnjuje, tako da doseže v kasnejših letih že znatno višino. Vsi zapadli in ugasli patenti so splošno dobro (Gemeingut). Ako govorimo de lege lata, je oni predlog neizvedljiv, vsled tega se more obravnavati edino z vidika de lege ferenda. V najnovejšem času se žal širi naziranje, kakor da je zaščita industrijske svojine v bistvu zaščita avtorskega prava na izumih, vsled česar bi se mogle za njo uporabiti metode, ki veljajo glede zaščite avtorskega prava na proizvodih v literaturi, fotografiji in umetnosti. Te metode so kar preveč dobrohotne. S pomočjo vpliva novinarstva in Penkluba je Mednarodno literarno in umetniško združenje (l'Association littéraire et artistique internationale) že v večini držav dosegla zaščito avtorskih pravic do 50 let po smrti avtorja, tedaj še preko prve generacije dedičev. Taka dobrohotnost je morda mogoča pri proizvodih pisatelja in umetnika, ki nimajo neposrednega ali ne velikega vpliva na razvoj gospodarstva. Nemogoča in nedopustna pa bi bila tam, kjer gre za izume tehnične in industrijske narave.

(Dalje prihodnjič.)

Napredek naše industrije

V Beogradu se je ustanovila Yarow jadranska brodogradna d. d. (Knez Mihajlova ul. 7/II), ki bo proizvajala parne kotle vsake vrste in zlasti za suhozemsko industrijo; električne centrale, rudnike, livarne, tvornice vseh vrst, hotele itd.

Družba bo sodelovala z znano angleško družbo Yarow & Co. Ltd., Glasgow, koje produkti uživajo svetovni sloves. »Yarow« kotli so zelo upoštevani v vojni mornarici in skoro ni preokooceanskega parnika, ki bi ne bil opremljen z njimi.

Pri ustanovitvi te naše nove družbe je važno to, da bo družba proizvajala razen ladijskih kotlov, tudi kotle za suhozemsko industrijo ter bomo lahko tako krili svoje potrebe v tem pogledu doma.

Izredni zbor Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru

Ob navzočnosti okrog 100 zadrugnih zastopnikov in precejšnjega števila delegiranih obrtnikov se je v nedeljo 13. t. m. izvršil v mariborski mestni posvetovalnici izredni glavni zbor Splošne zveze obrtnih zadrug pod vodstvom g. Bureša. Zboru so prisostvovali in ga pozdravili z izrazi simpatije finančni inšpektor g. Sedlar, mestni načelnik g. dr. Lipold, narodni poslanec g. Krejči, ki je prišel iz Beograda, obrtno-zadrugni nadzornik g. Založnik, konzulent Zbornice za TOI g. Zagar, tajnik gostilničarske zadrugne zveze g. Peteln.

Namen izrednega zbora je bil, informirati zadrugne o aktualnih davčnih vprašanjih in vsebini novega obrtnega zakona in zavzeti v teh točkah stališče. Izbrana poročila sta podala o prvem predmetu g. Zagar, o drugem pa g. Založnik. Po kratki debati, ki je sledila referatom, je zbor soglasno sklenil na predlog zveznega podpredsednika g. Zadravca resolucije, kojih bistvena vsebina je sledeča:

1. Zahteva se preuči vseh malih obrtnikov iz druge v tretjo davčno skupino pri odmeri pridobitve in črtanje dopolnilnega davka na pridobitvo od čistega dohodka, ki ne presega Din 20.000.—

2. Podoželski obrtniki naj se oproste plačevanja zgradarine enako, kakor to velja za kmetovalce. V trgih in mestih naj se pri odmeri zgradarine od najemne vrednosti lastnih prostorov hišnih posestnikov smatra prijava za pravilno, ako ni prijavljena najemna vrednost za

več nego 30% nižja nego krajevno običajna najemnina za enake prostore.

3. Obrtništvo pozdravlja novi obrtni zakon, v kolikor pomenijo njegova določila napredek napram sedanjemu stanju, zahteva pa, da se odpravijo, še predno se začne novi zakon izvajati, z novelo pomanjkljivosti. Ta določila so nesprijemljiva. Zveznemu predsedstvu se nalaga, da izdela potrebne predloge za spremembo zakona in čimprej z utemeljitvijo predloži merodajnim činiteljem.

4. Vse zadrugne zveznega področja se pozivljajo, da o vsakem razpisu rednega ali izrednega zadrugnega zbora obvestijo zvezo, katera bo skrbela za to, da bo vse obrtništvo čim temeljiteje informirano o vsebini novega obrtnega zakona in pripravljeno za prevedbo na nove predpise.

5. Zveznemu predsedstvu se nadalje nalaga, da takoj pripravi in rednemu glavnemu zboru meseca februarja predloži osnutek novih pravil, v katerih ima priti do izraza solidarnost obrtništva zveznega področja.

RO-LEX

knjigovodstvo

VSAK DAN BILANCA

„KARTOTEKA“ d. z. o. z.

Ljubljana, Selenburgova 6/I

Telefon štev. 33-38

ZNIZANA VOŽNJA PRI PAROPLOVNIH DRUŽBAH.

Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov v Ljubljani poziva svoje člane, kateri reflektirajo na ugodnost vožnje pri Jadranski in Dubrovački paroplovni družbi, da izvolijo najkasneje do 25. decembra poslati stare legitimacije v svrhu obnovitve za leto 1932. Oni člani, ki še teh legitimacij niso imeli, a jih želijo za leto 1932, naj priložijo dve fotografiji (Visit format). Društvo opozarja, da se tega roka točno držijo vsi, ker imenovani družbi po 15. januarju legitimacij sploh več ne izdajata. Legitimacije veljajo »razred za razred«.

Nameščenci Društva industrijev in veletrgovcev v Ljubljani so mesto venca na grob pokojne gospe Ljudmile Cvirn, zbrali 280 Din in ga darovali Trgovskemu društvu »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani v podporni fond. Iskrena hvala!

Angleški trgovinski minister o britanskih zaščitnih carinah.

Angleški protekcionizem se nahaja v polnem razvoju. Dasi so se čula v začetku od vseh strani zagotovila, da imajo angleške zaščitne carine le začasni značaj ter, da se te niti ne bodo poviševale in niti širile na nove produkte, je vendar angleški parlament pretekli teden sprejel nov zakon o zaščitnih carinah in to s 234 glasovi proti 37.

Ob tej priliki je angleški trgovinski minister Runciman podal obširno izjavo, v kateri je zagovarjal ta novi vladni čin ter skušal navali krivdo na one države, ki so nameravale uničiti s svojim protekcionizmom angleško produkcijo. Anglija, da je bila vedno ona država, ki je branila svobodno trgovino vse dotlej, dokler ni bilo njeno gospodarstvo resno ogroženo. Anglija pa sedaj, je nadaljeval g. Runciman, ne more več mirno gledati akcije zaščitnih carin, ki je naperjena proti Angliji. Francija naj bi že pred angleškimi carinami, povišala svoje carine na angleško blago, nemški izvoz pa pri vsem skoro niti tangiran ni. Nadalje je g. minister izrazil upanje, da bo v najkrajšem času prišlo do prijateljske ureditve medsebojnih odnosov. V to svrhu bo v kratkem dopotovala v London francoska delegacija, ki bi naj pro-

učila možnosti carinskega sporazuma med Anglijo in Francijo. Prav tako bo prišla v London nemška delegacija in holandski zunanji minister ter bo tako paralelno mogoče proučiti gospodarske odnose med tremi najbližjimi in najvažnejšimi sosedi Anglije, to so Francija, Holandska in Nemčija. —

Fotoaparate, očala, daljnogleda, ure in zlatnino, kupite najbolje pri trdki Fr. P. Zajec, optik in urar, Ljubljana, Stari trg 9.

Javna dražba najema

V petletni najem, ki se prične s 1. julijem 1932, se daje trgovski lokal, to je hiša št. 37 Gaberje, tik ob postaji Dobova, s skladiščem, gospodarskim poslopjem, kozolcem in kolarnico, obenem z 49 arov merečo njivo in četrt oral veliki travnikom, vse tik poslopji. Mesečna najemnina se bo določila z dražbanjem od zneska 2000 Din navzgor. V hiši se pridržuje lastnica v prosto razpolago dve sobi in kuhinja s pritliklinami. Ostali dražbeni pogoji so na vpogled pri podpisnem sodišču v sobi št. 6.

Interesenti naj pošljejo svoje pismene ponudbe na podpisano sodišče do 1. januarja 1932. — Okrajno sodišče v Brežicah, odd. I., dne 29. novembra 1931.

Po svetu

Sladkorna kampanja v Jugoslaviji bo zaključena deloma šele v bodočem januarju, kar pomeni za tri tedne podaljšano zaposlenost delavcev.

Monopolni dohodki od 1. aprila do 1. oktobra t. l. so znašali 11402 mil. dinarjev proti 11989 mil. dinarjev v isti lanskoli dobi.

Število vlagateljev pri Poštni hranilnici Jugoslavije je v novembru naraslo za 2395 na 174.539, vsota vlog za 7 milijonov na 313.86 mil. Din, število čekovnih računov za 103 na 20.260, dočim je promet znašal 51686 mil. Din.

Izvoz jabolk iz Jugoslavije v Avstrijo je znašal v tekoči seziji do 30. novembra 830 vagonov, v Nemčijo 131, v Češkoslovaško 500, v Grčijo 150, v Italijo 189 itd.; izvoz orehov v Avstrijo 105 vagonov, v Nemčijo 98, v Češkoslovaško 77 itd.

Za izvoz čebel preko Nemčije v skandinavsko in baltske dežele bo za vsako posamezno pošiljko izdano posebno dovoljenje. Vse podatke je treba vposlati Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine.

Izvozu perotnine iz Donavske banovine v Anglijo nove angleške carine ne bodo posebno škodovala in je izvoz že v polnem teku.

Produkcija sladkorja na Javi je restringirana za 17-5 odstotkov in bo dala leta 1932 najbrž samo 2.400.000 ton.

Mednarodni sindikat žice, pred kratkim ustanovljen, je praznoval svoj prvi nastop s precejšnjim zvišanjem cen.

Poljska hoče uvozne carine na novo zvišati, in sicer še v teku decembra. Ne gre za ukrepe proti kakšni posamezni deželi, temveč za splošno zvišanje v okviru stare poljske carinske tarife, ker bodo pripravljena dela za uvedbo nove tarife trajala več mesecev.

A. E. G. (Allgemeine Elektrizitätsgesellschaft) zaključuje preteklo poslovno leto prvič z zgubo. Promet v znesku 370 milijonov mark je bil za ca. 30 milijonov mark manjši kot leto prej. Naročil je bilo manj, izvozne možnosti so se zmanjšale.

Mednarodna zveza surovega jekla je podaljšana do 31. marca 1932. Francija, Nemčija, Belgija in Luksemburška so se sporazumele glede ustanovitve centralnega prodajnega urada.

Nemških inženjerjev v Rusiji hoče postaviti sovjetska vlada v še večjem številu kot jih je doslej. Plačo bodo dobivali v celoti ali pa vsaj deloma v inozemski valuti, kar bo zanje največje važnosti.

Ogrska je glede surovin zadostno prekrbljena; premoga ima doma dosti in bo uvoz inozemskega premoga odvišen.

Brezposelnost v Nemčiji je v času od 15. do 30. novembra narasla za 214.000 na 5.057.000 oseb.

Brezposelnih v Avstriji so našli na koncu novembra ca. 274.000, kar je ca. 23.000 več kot v sredi novembra.

Druga ruska petletka je v načrtu določena; predvideno je takšno pomnoženje sovjetskoruske industrije, da bo postala Rusija popolnoma neodvisna od inozemstva.

Brazilijska ne bo podaljšala moratorija; proglašen je bil 8. oktobra za dobo 60 dni. Moratorij je veljal za zasebne in za kupčijske dolgove.

Hranilne vloge v Nemčiji padajo; leta 1927 jih je bilo za 4665 milijonov mark in so rasle do letošnjega junija, ko so dosegle 11.074 milijonov mark. Nato so se vsak mesec zmanjšale in jih je bilo na koncu oktobra za 9936 milijonov mark.

Švicarji hočejo zgraditi v Splitu moderen hotel s ca. 180 sobami. Sodeloval bi tudi domači kapital. Uresničenje tega načrta bi bilo za našo hotelsko industrijo važno tudi zato, ker bi bil hotel nekakšna šola za naše strokovnjake; kajti obratovan bi bil po švicarskih metodah.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snati ob-

leke klobuke itd. Škrobi in svetloboke srajce, ovratnike in manšete. Pero, suhi, monga in tika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Dolgovi naših samouprav

Ljubljana stoji v pogledu obremenitve prebivalstva na prvem mestu

Ministrstvo financ je v posebni knjigi izdalo statistiko komunalnih dolgov s stanjem dne 31. dec. 1931. leta; statistiko sta sestavila gg. Z. Kasalarić in dr. A. Strehalov ter je dragocen pripomoček za spoznavanje gospodarstva naših občin.

Statistika nam kaže, da so znašali celokupni dolgovi vseh samouprav v državi — t. j. banovin, banovinskih, mestnih in podeželskih občin — dne 1. dec. 1931 Din 1.746.952.254.—. Vseh posojil je bilo sklenjenih 1549, od katerih odpade 746 posojil na podeželske občine v skupnem znesku Din 74.802.642.—, 592 posojil na 212 mestnih občin — razen Beograda in mest s sedežem banovin — v iznosu Din 430.689.601. Od te zadnje vsote odpade Din 116.416.046.— na 35 mestnih občin (Zagreb izvele) savske banovine, takoj sledi Dravska banovina, razen Ljubljane, s svojimi 28 mestnimi občinami in z zneskom Din 114.939.040.—; na zadnjem mestu stoji Primorska banovina s svojimi 18 občinami in zneskom Din 9.815.635.—.

Prav posebno interesantna je statistika višine dolgov onih mestnih občin, kjer je sedež banovin.

Vse te občine skupaj so sklenile 123 posojil v nominalni vrednosti Din 1.055.034.611, dejansko prejetih posojil pa v iznosu Din 955.064.558.—. Od tega odpade na Beograd Din 521.275.390.— (dejansko prejetih Din 471.275.300.—), na Zagreb Din 181.919.070, na Ljubljano Din 162.402.316.— (159.496.671.—), na Split Din 79.539.767.—, na Niš Din 50.000.000, na Skopje Din 16.800.000.—, na Banjaluko Din 10.940.000.—, na Sarajevo Din 22.682.510, na Novi Sad Din 5.187.000 in na Cetinje Din 4.291.503.—.

Iz tega je razvidno, da zavzema tu v pogledu absolutne višine dolgov prvo mesto Beograd, temu sledi Zagreb in nato Ljubljana.

Višino beograjskih dolgov se da opravičiti z velikim številom prebivalstva ter s povojno obnovo mesta samega. Koliko je Beograd napredoval v svoji modernizaciji tekom zadnjih let, je pač vsakomur znano!

V celi državi imamo 4283 podeželskih občin, od katerih jih je 391 najelo posojila v skupnem iznosu Din 63 milijonov 500.000.

Najbolj so obremenjene občine Dravske banovine, kjer znaša % 20-21, njim sledijo občine Savske banovine z 19-88% in na zadnjem mestu stoji občine Primorske banovine s svojimi 5-85 %.

Kar se obrestne mere tiče je treba poudarjati, da ima Dravska banovina najnižjo obrestno mero, sledi ji Savska, a na najslabšem sta v tem oziru Vardarska in Zetska banovina, kjer se dobe občine, ki plačujejo celo 20 % obresti. — Pomanjkanje posebnega zavoda za

financiranje samouprav, se pač tu zelo občuti.

Vse samouprave plačajo letno 146-7 milijonov Din anuitet, od katerega zneska odpade 112-8 milj. Din na obresti in 33-9 milijonov Din za amortizacijo dolgov. Postavka za amortizacijo je v padcu.

Važni so statistični podatki, ki nam kažejo povprečno koliko samoupravnih dolgov odpade na vsakega prebivalca v banovini oz. občini. Tu zavzema prvo mesto Dravska banovina, kjer odpade na vsakega prebivalca Din 278-31, sledi ji Savska z Din 117-81 in nato Primorska z Din 102-26; v Moravski banovini znaša obremenitev Din 54-45 na glavo, v Vrbaski 71-13, v Drinski Din 36-63, v Zetski Din 51-17 in na zadnjem mestu stoji Dunavska banovina z Din 28-52. Vzrok, da stoji Dunavska banovina na zadnjem mestu je ta, da niso všteti dolgovi Beograda kot mesta, ki je iz teritorija Dunavske banovine izvele.

Posamezna mesta s sedeži banovin kažejo sledečo obremenitev: na prvem mestu stoji Ljubljana, kjer odpade na vsakega prebivalca 2497-65 Din obinskih dolgov, šele za njo pride Beograd s svojimi Din 1871-48 na vsakega prebivalca in nato slede Split z Din 1741-67, Niš z Din 1379-10, Zagreb z Din 968-36, Cetinje z Din 650-25, Banjaluka z Din 469-35, Skopje z Din 215-94 in Novi Sad z Din 66-61.

Zanimivo je tudi vedeti kdo kreditira vsem tem našim samoupravam. Statistika nam kaže, da zavzema prvo mesto pri kreditiranju mestnim občinam Drž. hip. banka, ki je dala 36-56 % vseh posojil teh občin; ostale domače banke so sodelovale z 28-35 % in šele na tretjem mestu stoji tuji kapital z 27-35 %. Pri podeželskih občinah zavzemajo prvo mesto domači den. zavodi s 60-41 %, sledi jim Drž. Hip. banka z 20-67 %; tuji kapital je udeležen komaj z 8-45 %.

Zlasti veliko najemanje posojil kaže leto 1930, ko so se dolgovi samouprav povišali za 28-8 % ali Din 444.500.000, od katerih odpade Din 73.000.000 na banovine, ki so pač z ozirom na to, da so bile komaj ustanovljene in brez lastnih sredstev, navezane na najemanje posojil.

Povdarimo naj še, da je večina dolgov kratko- in srednjeročnih in le malo dolgoročnih ter da izhaja iz gorenjih podatkov, da kažejo največje zadolženje mestne občine in zlasti mesta s sedeži banovin in le majhno podeželske občine.

Na vprašanje, do katere mere bi smelo iti zadolževanje naših samouprav je težko odgovoriti. V splošnem pa lahko rečemo, da sedanje stanje še ne more biti zanje nevarno, četudi je treba naglasiti, da je potrebna kar največja opreznost v tem pogledu.

Vaš cilj — Vaš uspeh

Kje je človek, ki si ne želi uspeha? Uspeh je cilj, po katerem hrepeni naša natura. Umetnik polaga v umetnino svojo dušo, vse svoje hotenje po uspehu. Sportnik trenira svoje telo več let, da doseže svoj cilj. Lovci potepajo divjad, da dosežejo svoj cilj. Lovci potepajo divjad, da dosežejo svoj cilj. Lovci potepajo divjad, da dosežejo svoj cilj.

Vsak človek hrepeni po nečem. Eden hoče slavo, drugi moč, tretji ženo, četrti bogastvo in denar. Vsem tem žari močno, kakor sonce daleč tam na obzorju z zlatom zapisana beseda »Uspeh«.

Kdo more zameriti nam poslovnim ljudem, če je tudi v naši krvi eno samo hotenje, ena sama misel, eno samo hrepenenje, in to je »Uspeh«.

Uspeh je nagrada za delo, za voljo, za dolgo pričakovanje, za upanje, za našo inteligenco, za sposobnost in za našo poštenost. Za uspeh se borimo dan za dnem, leto za letom,

neprestano do konca našega življenja.

Med ljudstvom živi vera, da je uspeh odvisen od sreče. Kdor to verjame, je bedak in je vse življenje nesrečen.

Uspeh ima lahko vsak človek. Uspeh je matematična formula, ki se lahko natančno izračuna, če so znana posamezna pravila, na katerih sloni formula. Kdor o tem razmišlja, ta prav gotovo najde primeren ključ.

Tisti, ki majo uspehe v življenju, so voditelji človeške družbe.

Naloga, ki jo ima gibanje »Efficiency« je, da pokaže pot, kako je treba delati, da se doseže uspeh. To gibanje je nastalo najprej v Ameriki. Od tam se je preneslo na Angleško in v zadnjem času po vsej Evropi. »Efficiency« uči, kako se premagajo sedanje gospodarske težave.

Danes napreduje samo tisti, ki izrabi vse svoje ideje v svoj prid. Današnji čas zahteva ljudi, ki hitro mislijo in hitro ukrepajo. Tudi nam Slovencem je to gibanje potrebno. Zato smo si pridobili pravico, da iz-

dajamo v našem jeziku »Efficiency Magazin« s slovenskim imenom »Uspeh«.

Tale uvodnik je napisan v prvi številki »Slovenskega Efficiency Magazine«.

Oče »Efficiency« gibanja je sloviti gospodarstvenik Herbert N. Casson. Pozna ga skoro ves svet. Njegovi izvirni članki in praktični nasveti so priobčeni po raznih inozemskih dnevnikih.

Pri nas je še malo znan. Dobro pa ga poznajo bratje Čehi. Njegove knjige so razširjene povsod.

Herbert N. Casson se je rodil leta 1869. v majhni kanadski vasi. Bil je sin anglikanskega misijonarja in dobro vzgojen. Univerzo je dovršil v Torontu, glavnem mestu Kanade.

Napredoval je zelo hitro. Posvetil se je socializmu in se pečal s časniki karstvom. Komaj 24 leten je že predaval o socialnem izboljšanju na slavni Harvard univerzi.

Leta 1900. je postal sodruknik velikega dnevnika »Newyork World«. Strastno se je zavzemal za delavstvo, za znižanje delovnih ur, za sistematično izboljšanje delavskih organizacij in za zvišanje plač vsled dvignjene produkcije.

Svoje teorije je hotel izvesti tudi praktično. Potoval je po Združenih državah, Kanadi in tudi po Angleskem od tornice do tornice. Povsod je bil strokovni svetovalec. Pomagal je preosnavljati industrijske organizacije.

Leta 1906. je izdal svoje prvo večje delo »Roman jekla«.

Zelo pomembno je bilo zanj srečanje s Harringtonom Emersonom, ki je bil med prvimi pionirji pri ustanovitvi gibanja »Efficiency« (»Uspeh«). Postal je njegov družabnik. Specijaliziral se je za povesti in članke iz trgovskega in finančnega življenja. Sodeloval je pri največjih in najpomembnejših podjetjih sveta, ki mu dolgujejo svoj uspeh.

V Newyorku je osnoval založništvo »H. K. Mac Can Company«, ki je že v drugem letu svojega obstoja izkazalo milijon dolarjev dobička.

Leta 1914. je obiskal Anglijo, domovino svojega očeta.

Vnela se je vojska ostal je na Angleskem, kjer je ustanovil »The Efficiency Magazine«. Ta trgovska revija izhaja danes v 90.000 izvodih in je prevedena v 5 tujih jezikov v veliki nakladi. Odslej bo izhajala tudi pri nas pod naslovom »Uspeh« revija za trgovsko znanstvo.

Na Angleskem je imel neverjeten uspeh. Spisal je 69 knjig, ki se pečajo s trgovstvom. Povsod so našle priznanje. Ni pa slovel samo kot dober pisatelj. Tudi njegov govorniški talent je bil znan. Zaslovel je tako, da so mu za polurno predavanje na trgovskem kongresu ponudili ameriški podjetniki 1000 dolarjev (56.000 dinarjev).

Zdaj živi v Londonu. Je bogat in uvažen mož. Vedno se še trudi, da bi razširil svoje ogromno znanje v finančnih in trgovskih poslih. Mnogim trgovcem in industrijcem je zvest in nepogrešljiv prijatelj in svetovalec. Pa tudi mladim ljudem je vodnik. Povsod jim hoče pomagati, da bi uspeili.

Njegove knjige morajo biti na mizi vsakega izkušenega poslovnega in po napredku stremega človeka, kajti Cassonove knjige prinašajo v hišo blaginjo.

V našem listu smo že večkrat prinesli razne zanimive članke iz njegovih knjig. Danes pa smo prejeli njegovo knjigo »Sreča je v tebi« v slovenskem jeziku. Herbert N. Casson uči v tej knjigi, kaj je sreča v poslovnem življenju. Daje trinajst migljev, kako morate delati, da boste imeli srečo in uspehe. Proučuj povprečno verjetnost, doženi povsod vzrok, podvizaj se, išči srečo, ki sedi na razpotju, vzbujaj ugodno pozornost. Poizkusi srečo, zanimaj se za vsako reč, ravnaj po svoje, a poslušaj druge, vztrajaj za vse na svetu, pridobi si prijateljev in deli svojo srečo z njimi, bodi poštenjak, tvoja žena pa naj ti bo tovarišica. To so prvine prave sreče.

Če se boste ravnali natančno po nasvetih in boste dosti vztrajali, boste svojo srečo kaj hitro našli. Učimo se od mojstrov, ki so srečni. Tak mojster je Herbert N. Casson. Zato se pridružimo pokretu »Uspeha«, da tudi mi postanemo srečni. Knjiga stane 50 Din, v platno vezana z zlatim tiskom pa 62 Din. Naroča se pri upravi »Uspeha«, Dalmatinova 10/I.

Priporočila se
Gregorc & Ko.
Ljubljana
Veletrgovina specialnega in kolonijalnega blaga, raznega žganja in spirita.
Telefon 22-46. Brzojav: Gregorc
Zahtevajte specialne ponudbe!

Konkurzi in poravnave

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo naslednjo okrožnico o otvorenih in odpravljenih konkurzi in prisilnih poravnava izven konkurza za čas od 1. do 10. decembra 1931.

A. OTVORJENI KONKURZI:

Dravska banovina: Brodnik Ivan, Videm, p. Videm-Dobrepolje.

Primorska banovina: Plazonić Mijo, Split.

Drinska banovina: Petrović M. Ljubomir, Koceljevo.

Zetska banovina: Djurdjević Bedjir, Podgorica.

Dunavska banovina: Deutsch i Stessel, Senta; Nikolić A. Aleksandar, Kragujevac; Tešić Budimir, Lazarevac.

B. RAZGLASENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA:

Dravska banovina: Menart Jakob, Domžale.

Savska banovina: Čorković Peter, Glina; Hahn Eduard, Zagreb; Malinarić Antun, Krk.

Vrbaska banovina: Softić Muhamed, Bos. Samac.

Primorska banovina: Huseinović Mustafa, Konjic; Sabić A., Split.

Drinska banovina: Pajević i Jevtić, Valjevo.

Dunavska banovina: Libiš Jovan, Novi Sad; Majer Braća, Novi Sad; »Plevna«, Teofanović Danilo, Novi Sad; Terzin Djordje i supruga, Subotica.

Moravska banovina: Antić K. Sava, Negotin.

C. ODPRAVLJENI KONKURZI:

Savska banovina: Lončarić Ivan, Sela.

Primorska banovina: Nakušić Petar, Drniš.

Zetska banovina: Šabović I. Milivoj, Erceg Novi.

Dunavska banovina: Djokić Milentije, Kragujevac; Lant Ilija i brat, Subotica.

Moravska banovina: Pantić Vojislav, Paraćin.

D. ODPRAVLJENE PRISILNE PORAVNAVE:

Dunavska banovina: Sonenberg i drug, Subotica.

* Ostali podatki, n. pr. kdaj je ugotovljeni narok, katero sodišče je razglasilo konkurz (poravnavo), kdo je konkurzni (prisilni) upravitelj, se izvedo v društvenem tajištvu.

** Vzrok, zakaj je bilo postopanje odpravljeno, se izve v društvenem tajištvu.

Izvoz sadja. Iz Maribora beremo: Sadna trgovina v severnem delu Dravice banovine se za tekoče leto zaključuje. Proda se še nekaj sortiranega brezhibnega blaga, dočim po slabših kvalitetah ni povpraševanja. Nekaj se je prodalo letos tudi v Franciji, a le razmeroma malo. Proje živahno je bilo povpraševanje iz Avstrije, kamor so bile poslane večje partije, zlasti jabolka. V zadnjem času nastopajo italijanske trdke kot nakupovalke, ki prodajajo naše sadje v Franciji in Levanti po ovinkih kot lastno blago. Letos se je posrečilo prodati majhno količino jabolk v Egiptu. Upati je, da bomo mogli v bližnjih letih prodajati naše sadje neposredno v Levanti. — Občutna kriza se pojavlja tudi na polju sadnega drevja. Živahna prodaja sadik je napotila sadjerejce k osnovanju lastnih drevesnic, vsled česar je prišlo do nadprodukcije in do zastoja v prodaji. Naše javne drevesnice za naše razmere popolnoma zadostujejo. V zadnjem času nastopajo poljske trdke kot nakupovalke naših sadnih sadik, ki jih pošljejo nato deloma v Južno Rusijo naprej. Nekaj zanimanja kaže tudi Češkoslovaška in Ogrska. Pomanjkanje sadik se javlja le v Hrvaški in v nekaterih drugih delih, sicer jih je pa dosti in moramo gledati, da jih prodamo.

KATASTROFA BOLGARSKE TOBACNE KUPCIJE

Glavni izvozni predmet Bolgarije, tobak, je po poročilih iz Sofije zgubil vse inozemske trge. Da ti se preprečila katastrofa nevarnost, iz te izgube izvirajoča, so se vršila nujna posvetovanja vlade, tobačnih producentov in tobačnih eksporterjev. Stremi se za sklep trgovskih pogodb z vsemi onimi deželami, ki bi mogle uvažati bolgarski tobak. Dalje naj se odpravi zaščitna carina za vse takozvane parazitne industrije. — O teh nepotrebnih industrijah, ki dajejo Bolgariji trenutno aktivnost trgovske bilance vsled nenakupovanja tujih industrijskih izdelkov, ki so pa v svojih končnih posledicah vendarle škodljive, je »Trg. list« že parkrat poročal. — Tobacne trge si hoče Bolgarija zagotoviti tudi z uvedbo kompenzacijskega sistema s tujimi državami, hoče nuditi producentom tobaka dolgoročne kredite itd. Vlada je šla v svojih obljubah zelo daleč; saj obstoji 45 odstotkov vsega bolgarskega eksporta iz tobaka. Odprava zaščitne carine za parazitne industrije je indirektno isto kot uvedba kompenzacijskega sistema, ki more obstojati od strani tobak odjemajočega inozemstva le v izmenjavi za industrijske izdelke. Kompenzacijski sistem je prišel v zadnjih mesecih vsled deviznih zaporov itd. že itak zelo v navado.

Ureditev prometa s filmi

Nj. Vel. kralj je na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra za notranje zadeve predpisal in objavil zakon o ureditvi prometa s filmi.

Podjetja, ki se pečajo z uvažanjem ali z izdelovanjem filmov, s prodajo in z izposojevanjem, morajo imeti potrebno dovoljenje (koncesijo) po določbah obrtnega zakona. Koncesije izdaja minister za trgovino in industrijo v soglasju z ministrom za notranje zadeve in po zaslišanju filmske centrale. Mesec dni po uveljavitvi tega zakona mora biti ustanovljena državna filmska centrala. Podrejena bo notranjemu ministru. Filmsko centralo tvori šef centralnega presbira pri predsedništvu ministrskega sveta kot predsed-

nik in po en zastopnik ministrstva za notranje zadeve, prosvetnega ministrstva, ministrstva za trgovino in industrijo in ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, zatem predsednik združenja lastnikov kinematografov in predsednik saveza izdelovalcev filmov v naši državi. Zastopnike ministrstev imenujejo dotični ministri iz uradniških vrst ali pa iz krogov kulturnih delavcev.

Naloga državne filmske centrale je:

1. da ureja in nadzira uvoz, proizvodnjo in promet s filmi;
2. da pospešuje in izpopolnjuje domačo filmsko proizvodnjo;
3. da podpira vzgojno in kulturno propagando s filmom.

Sredstva državne filmske centrale so:

1. dohodki po tem zakonu, 2. dohodki denarnih kazni po tem zakonu, 3. krediti po državnem proračunu. Za dohodke 1. in 2. točke bo pri Drž. hipotekarni banki odprt tekoči račun. S tem računom bo razpolagala državna filmska centrala v svoje svrhe.

Podrobne odredbe o organizaciji in delu državne filmske centrale, o nadgradah za njene člane in uslužbence in o potrošnji njenih sredstev bo predpisal notranji minister.

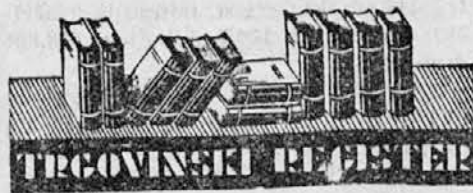
Vse filme, namenjene prometu, je treba prijaviti državni filmski centrali. Ta bo te filme izročala cenzuri in jih nato vračala lastnikom.

Za vsakih tisoč metrov uvoženega zabavnega filma do konca l. 1932 mora uvoznik nabaviti ali producirati in izročiti v promet najmanj 70 m lastnega filma, po tem času pa najmanj 150 m in sicer za uvožene neme filme predpisano dolžino nemega filma, za uvožene zvočne filme pa predpisano dolžino zvočnega filma.

Uvozniki, ki izjavijo, da teh pogojev ne morejo izpolniti, morajo za vsak meter domačega filma, ki bi ga morali nabaviti ali producirati, plačati v korist državne filmske centrale po 50 Din za neme in po 100 Din za zvočne filme.

Kinematografi morajo pred vsako predstavo predvajati kulturne filme z dolžino najmanj 10% od vsega programa predstave. Polovica teh kulturnih filmov mora biti izgotovljena doma. Kulturni so filmi s poučno ali znanstveno, prosvetno, gospodarsko, zdravstveno, socialno, državljansko ali nacionalno smerjo. Semkaj spadajo tudi poučni dnevniki o aktualnih dogodkih.

Kdor prekrši ta zakon, se bo kaznoval z denarno kaznijo od 5000 do 20.000 dinarjev v korist državne filmske centrale. Kazni bodo izrekale splošne upravne oblasti prve stopnje. Ta zakon stopi v veljavo z razglasitvijo v »Službenih novinah«. Obrtna dovoljenja se bodo izdala v treh mesecih po razglasitvi. Prav tako stopijo v tem roku v veljavo tudi določbe o obveznem predvajanju kulturnih filmov in o plačevanju pristojbine po tem zakonu.

Vpisali sta se nastopni firmi:

Sedež: Maribor.
Besedilo: Stiebler Hilda.

Obratni predmet: Trgovina z deželnimi pridelki na debelo.

Imetnica: Stiebler Hilda, trgovka v Mariboru, dr. Rosinova ul. št. 21.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 27. avgusta 1931.

Firm. 767/31. — Reg. A III 184/1.

Sedež: Ormož.

Besedilo: Pečuh Alojzij.

Obratni predmet: trgovina z deželnimi pridelki, sadjem in suhimi gobami.

Imetnik: Pečuh Alojzij, trgovec v Ormožu.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 24. septembra 1931.

Firm. 842/31. — Reg. A III 197/1.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Maribor.

Besedilo: Prva spodnještajerska stavbena družba z o. z. v Mariboru. Družba se je razdelila in prešla v likvidacijo.

Besedilo likvidacijske firme: Prva spodnještajerska stavbena družba z o. z. v Mariboru v likvidaciji.

Likvidatorji:

1. Baumeister Josip, veletrgovec v Mariboru,

2. Kiffmann Rudolf, stavbenik v Mariboru, in

3. Nassimbeni Ubald, stavbenik v Mariboru.

Izbrise se dosedanji poslovodja Haber Karl.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,

dne 19. novembra 1931.

Firm. 981/31. — Reg. C I 8/38.

Sedež: Maribor.

Besedilo: Splošna stavbena družba d. d. v Mariboru.

Prokura se je podelila Babiću Francu, uradniku v Mariboru, Smetanova ulica 44.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,

dne 19. novembra 1931.

Firm. 974/31. — Reg. B I 9/19.

Sedež: Ptuj.

Besedilo: A. Senčar in sin.

Prokura se je podelila Senčar Mariji, soprogi trgovca Senčarja Milka v Ptuj.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,

dne 19. novembra 1931.

Firm. 977/31. — Reg. A II 289/7.

Sedež: Sv. Lovrenc nad Mariborom.

Besedilo: Henrik Kiefer, tovarna kos, srpov, slamoreznih nožev, drugega železnega in jeklenega blaga ter nožev, v likvidaciji.

Namesto dosedanjega likvidatorja Kiefer Eme, ki se izbriše, se s tem postavlja za likvidatorja Neuman Oton ml. pri Sv. Lovrencu nad Mariborom.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,

dne 19. novembra 1931.

Firm. 953/31. — Ges. I. 30/28.

Sedež: Zalec.

Besedilo: Jugoslovanska tvornica nepremočljivih predmetov Elsinger in sinovi, družba z omejeno zavezo.

Glasom sklepa družabnikov z dne 20. oktobra 1931 se je družba razdelila in prešla v likvidacijo.

Likvidatorja sta dosedanja poslovodji: gen. ravnatelj Tosti Avgust in podravnatelj Jug Riko, oba v Ljubljani.

Likvidacijska firma: Jugoslovanska tvornica nepremočljivih predmetov Elsinger in sinovi, družba z omejeno zavezo, v likvidaciji.

Okrožno sodišče v Celju, odd. I., dne 11. novembra 1931.

Firm. 539/31. — Reg. C II 3/8.

Dobava-prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. decembra t. l. ponudbe glede dobave 40 m betonskih cevi ter glede dobave tiskovin. — Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. decembra t. l. ponudbe glede dobave zakovic, železnih podložnic, matic, žičnikov, vijakov itd. — (Predmetni pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do dne 24. decembra t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov lopat za premog in 100 steklenic sidola. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do dne 28. decembra t. l. ponudbe glede dobave 23 m³ trdega lesa. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 30. decembra t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov električnih žarulj ter glede dobave »G« žice. — Direkcija državne železarnice Vreš sprejema do 30. decembra t. l. ponudbe glede dobave 30 plošč črne pločevine. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 30. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave kožuhov; pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave grafičkonov; pri ekonomskem oddelku Uprave državnih monopolov v Beogradu pa glede dobave 2,500.000 komadov vreč od jute za sol. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Prodaja odpadkov. Dne 28. decembra t. l. se bo vršila pri III. oddelku Zavoda za izradu vojne odeče v Zagrebu ofertalna licitacija glede prodaje raznih odpadkov od vojaških oblek in obutev. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Tržna poročila

Na svinjski sejem dne 11. decembra 1931 je bilo pripeljanih 78 svinj. — Cene so bile sledeče: Mladi prašiči: 5—6 tednov stari kom. 70—80, 7—9 tednov stari 90—100, 3—4 mesece stari 150—200, 5—7 mesecev stari 300—400, 8—10 mesecev stari 450—540, 1 leto stari 600—740, 1 kg žive teže 5—6, 1 kg mrtve teže 7—9 Din. Prodanih je bilo 22 svinj.

Trgovci, čitajte Trgovski list!

Pleskarstvo in ličarstvo France Rebernik Ljubljana Komenskega ulica št. 22

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela, ter se toplo priporoča cenjenim naročnikom
Cee konkurenčne! Postrežba točna!

— Telefo št. 3177 —

Brzoiavl: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonialne robe. Ljubljana
Veleprazarna kava. Dunajska cesta 33
Mlini za dišave. Mineralne vode.
Točna postrežba. Ustanovljeno leta 1840. Ceniki na razpolago.

Splošno mizarstvo, raznovrstno pohištvo, pisarniške opreme
izgotavlja solidno in po ugodni ceni

Parizek Karl
mizarstvo

Ljubljana
Čegnarjeva ulica št. 4.

Veletrgovina kolonialne in špecerijske robe

Ivan Jelačin Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudniške vode.
Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!